

Konsekvensutgreiing – beltebilløype Raudalen

Samandrag

I samband med at Vang kommune er valt ut til å bli med i ei forsøksordning om catskiing er det utarbeida ei konsekvensutgreiing for å vurdere kva verknadane av slik aktivitet vil ha på området ved Raudalen. I konsekvensutgreiinga tek ein omsyn til verneområder, villreinområder, reindriftsområder, friluftsliv, naturmangfald, bustad- og hytteområder, landskap, kulturminner, kulturmiljø og tryggleik for dei som køyrer og andre. Det blir vurdert at ein, ved å setje vilkår i forskrift, kan halde dei negative verknadane på eit akseptabelt nivå. På bakgrunn av dette kan ein tilrå å opne opp for ei prøveperiode med catskiing ved Raudalen.

Innhaldsliste

Samandrag.....	0
Innleiing	1
1 Heimel	1
2 Området	2
3 Konsekvensutgreiing	3
3.1 Krav.....	3
3.1.1 Verneområde.....	3
3.1.2 Villrein	4
3.1.3 Reindrifta	5
3.1.4 Terrenginngrep	6
3.2 Omsyn til vurdering.....	6
3.2.1 Friluftsliv/Støy	6
3.2.2 Naturmangfald	8
3.2.3 Bustad- og hytteområde.....	10
3.2.4 Landskap	11
3.2.5 Kulturminner og kulturmiljø	11
3.2.6 Tryggleik for dei som køyrer og andre	11
4 Oppsummering av konsekvensutgreiing	12
5 Konklusjon.....	13
6 Kjelder	14
Vedlegg	15

Innleiing

Vang kommune er ei av 6 kommunar som har blitt valt ut til å bli med i forsøk med kommunale beltebilløyper for catskiing. Omgrepet catskiing nyttast om å transportere skikøyrer med løypemaskin eller beltevogn, slik at dei kan renne ned att utanfor preparerte skibakkar. Beltebilløypene skal ta utgangspunkt i eksisterande alpinanlegg som ei forlenging av skiheis. Det skal vere faste trasear, som skal merkast i terrenget og ligge inne i kommuneplanen sin arealdel som beltebilløyper. I Vang kommune er det to alpinanlegg, Raudalen Alpin og Tyin/Filefjell Utvikling. Det er foreslått ei beltebilløype ved kvart av anlegga.

Ved utarbeiding av lokal forskrift for etablering av løyper for catskiing må kommunen vise til korleis ein rettar seg etter rammer og føringar gitt i lov og forskrift. Jf. § 4a fjerde ledd i motorferdsellova har ikkje kommunen høve til å fastsetje snøskuterløyper i:

- Verneområder eller føreslåtte verneområder
- Nasjonale villreinområder
- Områder som er til vesentleg skade eller ulempe for reindrifta
- Områder som krev terrenginngrep

Vidare bør ikkje kommunen fastsette løyper som er til vesentleg ulempe for følgjande omsyn, jf. miljødirektoratet si rettleiing for snøskuterløyper til fornøyleseskøyting og motorferdsellova §4a tredje ledd:

- Friluftsliv
- Naturmangfald
- Bustad- og hytteområder
- Landskap
- Kulturminner og kulturmiljø
- Tryggleik for dei som køyrer

Dette dokumentet er ei konsekvensutgreiing for beltebilløype i tilknytning til heisanlegget i Raudalen. Konsekvensutgreiinga vil ta for seg temaa som nemnt over. Konsekvensutgreiing for beltebilløype i tilknytning til Tyin/Filefjell Utvikling sitt heisanlegg kan ein finne i dokumentet *Konsekvensutgreiing – beltebilløype Tyin-Filefjell*.

1 Heimel

Heimelsgrunnlaget for prøveordninga med catskiing kom på plass i 2017, motorferdsellova §4a tredje ledd og ny føresegn i forskrift for bruk av motorkøyretey i utmark §4b. Det er kommunestyret som har mynde til å fastsetje beltebilløyper for catskiing.

I tillegg har miljødirektoratet gitt følgjande rammer for forsøksordninga:

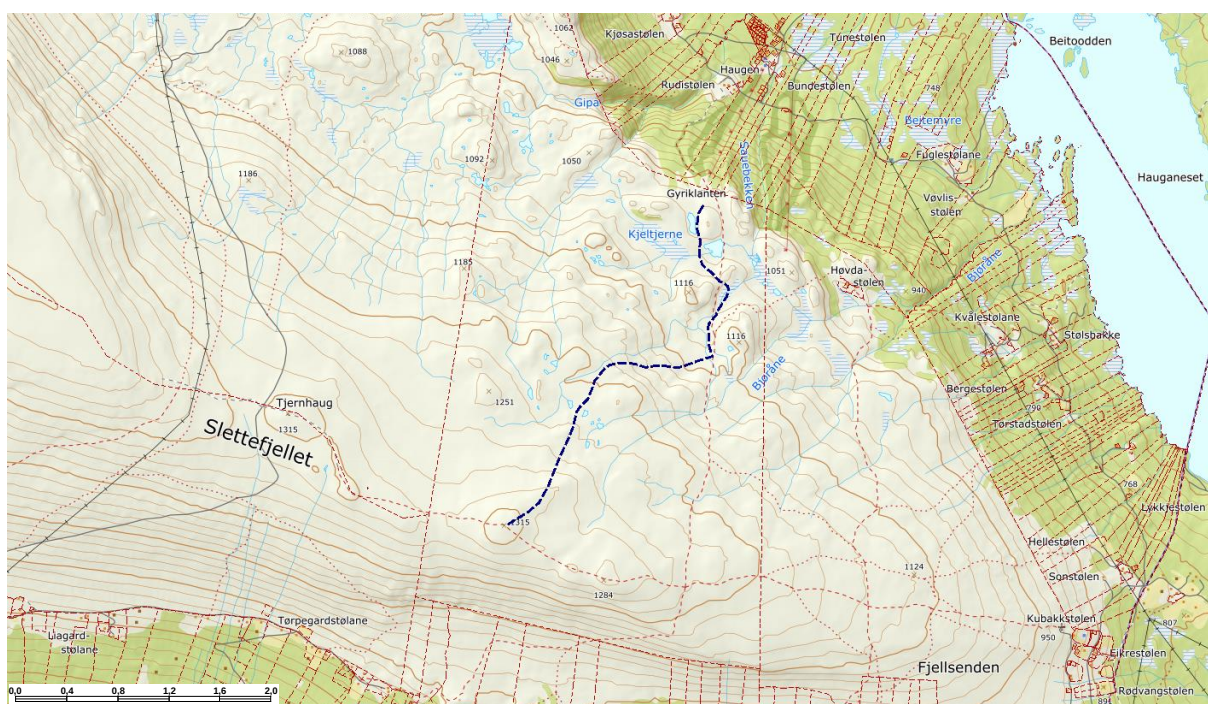
- Kommunen må ha grunneigar sitt samtykke.
- Persontransport skal gå føre seg etter faste beltebilløyper.
- Løypene kan berre nyttast for persontransport med tyngre trakkemaskiner eller beltebilar med ei eigenvekt på over 400 kg.
- Løypetraseane skal køyrast opp på vinterføre med natursnø, og heile løypa skal ha berande snølag for å unngå markskade.
- Ordninga gjeld berre i eksisterande alpinanlegg, som ei forlenging av skiheis.

- For oppretting av løypetrasear gjeld dei same rammer og krav til prosess som for fastsetjing av kommunale snøskuterløyper, jf. forskrift §4a, 3.-8. ledd.
- Miljødirektoratet har presisert at forsøksordninga på 6 år gjeld frå datering av deira brev, den 7. mai 2018. Dvs. at forsøksordninga vil gjelde til og med vintersesongen 2023/2024.

Forvaltningslova sitt kapittel VII gjeld for utarbeiding og vedtak av løypekart og vilkår med dei særreglar som følgjer av forskrifta si § 4a, tredje ledd. Tilsvarende gjeld forvaltningslova si kapittel VI om høve til å klage, med dei særreglar som går fram av § 4a, åttande ledd.

2 Området

Den planlagde traseen for beltebilløypa vil starte på toppen av heisen i Raudalen ved Gyrikanten (1057 moh) og gå sørover over Slettefjell til ein topp på 1315 moh, sjå kart i Figur 1. Lengde på løypetrase er 3670 m. Området løypa er tenkt lagt i er på ei fjellvidde. Naturtypa over tregrensa her er i hovudsak fjellvegetasjon i låg- og mellomalpin sone.

Figur 1 Kart over beltebilløype over Slettefjell markert med blå stipla linje.

3 Konsekvensutgreiing

Det vil i dette kapitlet bli vurdert kva forhold som bør inkluderast i ei konsekvensutgreiing for beltebilløyper på Slettefjell. Slik det står i Kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt rettleiingsnotat for konsekvensutgreiingar etter plan- og bygningsloven [6]:

«Ved vurdering av kva ei konsekvensutgreiing skal innehalde, er det viktig at ein legg vekt på informasjon som har betydning for at ein skal kunne ta ei avgjerd i saka. Ein må konkret vurdere kva som er relevante utgreiingar, som skal legge grunnlag for å kunne ta stilling til om ein plan kan bli vedteke. Både omfang av utgreiinga, og temaene som blir utreda, vil avhenge av den konkrete planen og eigenskapane ved området. Eit viktig grunnlag for denne vurderinga vil vere innkomne uttalelser ved varsel om oppstart og uttalelser ved høyring og offentlig ettersyn.»

Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag §4a 4.-5. ledd gjev oversikt over kva områder ein ikkje kan legge slike løyper, og kva omsyn ein må ta:

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep.

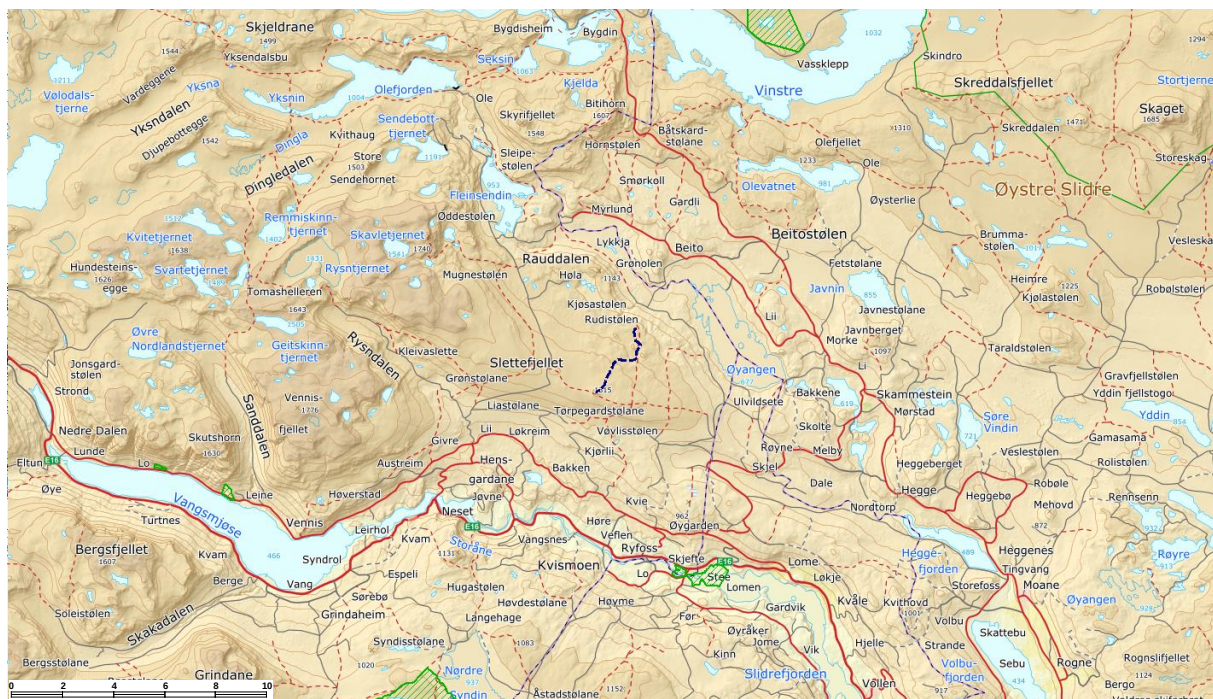
Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for de som kjører og andre.

På bakgrunn av dette vil ein vidare dele konsekvensutgreiinga inn i to delkapittel, delkapittel 3.1 Krav som tek for seg «skal» føresegnene i forskrifta, medan delkapittel 3.2 Omsyn til vurdering tek for seg dei omsyna som skal vurderast. Innkomne innspel frå førehandsvarselet ligg i vedlegg 4 med merknadsrapport i vedlegg 5, og vil bli nemnt i dette kapitlet der det er relevant.

3.1 Krav

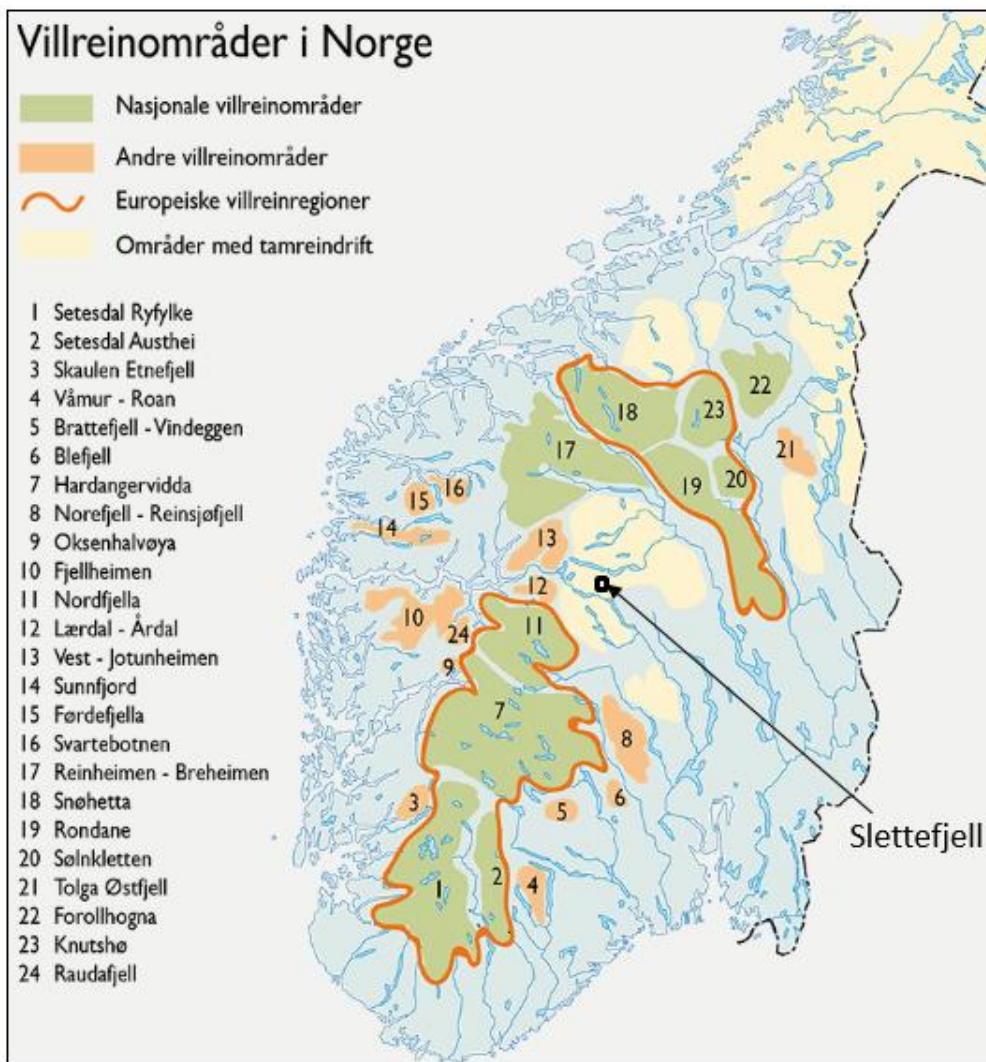
3.1.1 Verneområde

Det skal ikkje leggst snøskuterløyper i eksisterande verneområder eller føreslegne verneområder. Avgrensing av slike område er vist i Naturbase. Området på Slettefjell der ein planlegg beltebilløype er ikkje eit verneområde, det er heller ikkje foreslått verneområde her. Nærmaste store verneområder er Smådaladn naturreservat, Helin plantepark og Langsua nasjonalpark. På nordsida av Vangsmjøsa ligg det to mindre naturreservat, samt eit på nordsida av vatnet Vinstre. Ein ser ikkje at nokon av desse vil bli påverka av ei beltebilløype på Slettefjell.

3.1.2 Villrein

Det er forbode å legge snøskuterløyper i område som er utpekt som nasjonale villreinområder. Området der det er planlagt beltebillype på Slettefjell ligg utanfor nasjonale villreinområder, som vist i Figur 3.

Figur 3 Oversikt over villreinområde [1]

3.1.3 Reindrifta

Snøskuterløyper skal ikkje vere til vesentleg skade eller ulempe for reindrifta. Løyper som verkar inn på reindrifta sin særverdi- og minimumsområder, vil normalt bli sett på som vesentleg skade og ulempe for reindrifta. Med særverdiområde er det meint flyttelei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområde, samt område i og ved anlegg til merking, skilting og slakting. Minimumsbeite er det årtidsbeite som set ei grense for distriktet sitt reintal. Kommunen skal særskilt ta omsyn til viktige vinterbeiteområde. [10]

Som ein ser på oversikta i Figur 3 ligg Slettefjell i eit område for tamreindrift. Planlagt beltebilløype ligg i området til Fram Reinlag. Filefjell Reinlag ligg nært, med område sør for Slettefjell. Filefjell Reinlag og Fram Reinlag har blitt sendt førehandsvarsel om at Vang kommune vil utarbeide lokal forskrift om catskiing, dei vil og bli ein naturleg høyringspart når forskrifta blir lagt på høyring. Det har ikkje kome inn innspel frå dei to reinlaga i samband med førehandsvarselet.

Fram Reinlag har utarbeida ein distriktsplan [3] som gjev informasjon om korleis reinen fløt seg i løpet av året, i tillegg finnes det reindriftskart som ein kan sjå i innsynsløysinga i Kilden [4]. Området på Slettefjell er brukt som beite sommar/haust (ca. juni – november). Fram Reinlag kan ikkje flytte over på vinterbeite før 1.november, pga. elgjakt. Vinterbeitet strekker seg frå riksveg 51 over Valdresflya, langs Vinstrevatnet og elva Vinstra ned til Storhøliseter, sørover langs Espedalen til Synfjell opp til Rundemellen og vidare til riksveg 51. I slutten av april til starten av juni under kalvinga held reinen seg i områder i Øystre Slidre, Sør- og Nord Fron. Grensa går mot Espedalen i aust og elva Vinstra ned til Storhøliseter.

Beltebilløypene som er planlagt på Slettefjell vil berre kunne brukast når marka er snødekt og det er i forskrift føreslått at ein ikkje skal opne opp for catskiing før 1. desember. Ein vurderer difor at denne aktiviteten ikkje vil kome i konflikt med reindriften i området.

3.1.4 Terrenginngrep

Det er ikkje tillatt å planere eller opparbeide terrenget. Snøskuterløypene skal ikkje gi synlige, permanente spor i barmarkssesongen.

Beltebilløypene som er planlagt på Slettefjell vil berre kunne brukast når det er snø- og isdekt mark og ein føreset at det ikkje inneber terrenginngrep.

3.2 Omsyn til vurdering

3.2.1 Friluftsliv/Støy

Miljødirektoratet har utarbeida ei rettleiing [5] i 2018 for å vurdere støy ved fastsetjing av snøskuterløyper. Støy frå bruk av snøskuter kan påverke store omkringliggjande områder, og vil for mange kunne opplevast som negativt for opplevinga av friluftslivet. Stille og ro er viktige kvaliteter ved friluftslivet. Det skal leggjast stor vekt på omsynet til friluftslivet når snøskuterløyper blir planlagt og fastsett.

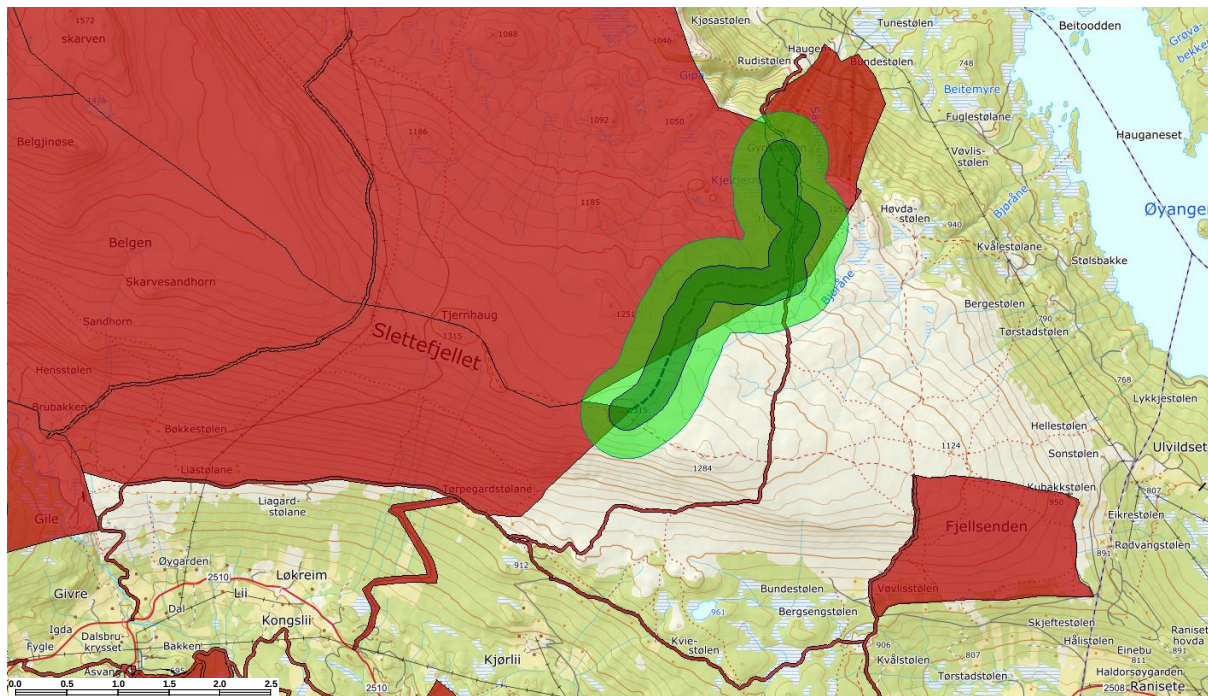
Det er gitt følgjande føringar i [10]:

- Kommunen bør ikkje legge snøskuterløyper i viktige eller svært viktige friluftsområder, jamfør rettleiar om å kartlegge og verdisette friluftsområder.
- Kommunen bør halde store, samanhengande vinterfriluftsområder fri for snøskuterløyper.

Det blir i rettleiaren påpeika at det er særskilt omsynet til friluftslivet og omsynet til bustad- og hytteområde som må bli vurdert og utgreia i samband med ei støyvurdering.

For svært viktige eller viktige friluftslivsområder er det anbefalt at grenseverdi for støy ikkje bør overstige 40 dB. Kommunen bør unngå å legge løyper slik at svært viktige og viktige vinterfriluftslivsområder blir redusert i omfang og kvalitet. For å overhalde anbefalte grenseverdier tilrår Miljødirektoratet ein minsteavstand mellom snøskuterløype og yttergrense av svært viktige friluftsområder, denne avstanden er sett til 450 meter. Der kommunen legg snøskuterløyper innanfor denne minsteavstanden må det bli gjort ei nærare vurdering av støy.[5]

Vang kommune utførte i 2015/2016 kartlegging og verdsetting av kommune sine friluftslivsområder, sjå vedlegg 2 og 3. Planlagt beltebilløype ligg i område kartlagt som *store turområde med tilrettelegging* og det er verdsett som *svært viktig*. Med ordet tilrettelegging er det meint tilrettelegging i form av merka sti- og løypenett med tilhøyrande overnattingsstadar. [11] I Vang kommune si kartlegging har området fått namnet *Kjøsaraudalen-Mugnetind*. I omtala av området står det «*Slakt fint fjellskilandskap frå topp skiheis til Mugnetind. Meget godt egnet for fjellski og inngang til Tomashelleren og T-merket nett*»

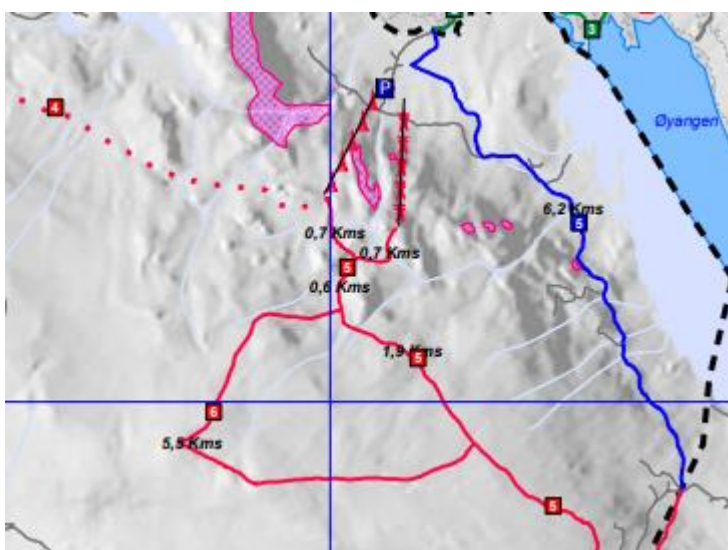
Figur 4 Verdsette friluftslivsområde. Område markert med raudt er verdsatt som «svært viktig». Beltebilløype er markert med blå stipla linje, støysone i avstand 450 m frå beltebilløype markert med lysegrøn farge og støysone i avstand 175 m i mørkegrøn farge.

Tek ein overblikk over Vang kommune sine friluftsområder totalt, ser ein at Vang har store områder som er kartlagt som friluftsområder med tilrettelegging og fleire av dei kjem innunder kategorien som *svært viktig*, sjå vedlegg 2. Området *Kjøsaraudalen-Mugnetind* er på om lag 29 km² og ligg i eit stort samanhengande område verdsatt som *svært viktig*. Området er samanhengande heilt inn til Tyn og vidare til Eidsbugarden og på nordsida av Bygdin og er over 400 km². Beltebilløypa vil ligge heilt i utkanten av dette området og vil ligge som ei forlenging av den eksisterande skiheisen med ei lengde på 3670 m, sjå Figur 4. Legg ein på ei støysone på 450 m rundt beltebilløypa vil det dekke eit areal på 3,8 km² og støysona vil dekke 2,6 km² av område verdsett som svært viktig for friluftsliv.

I miljødirektoratet sin rettleiar [5] blir det vurdert at ein reduksjon i hastigheit ned til 20 km/t vil kunne redusere minsteavstanden for å overhalde 40 dB frå 450 m til 175 m. Ein reduksjon frå 450 m til 175 m vil redusere påverknaden på området verdsett som svært viktig friluftslivsområde til 1,1 km². Det tilsvarar 0,3 % av det samanhengande området verdsett som *svært viktig* (400m²). Området ligg heilt i utkanten av det samanhengande området og kommunen vurderer at ein har god dekning av tilsvarande områdetype.

Området har eit skiløypenett med preparerte løyper som vist i Figur 5. Det er planlagt å legge beltebilløypa parallelt med eksisterande skiløype. Bakgrunnen for at ein ynskjer å legge beltebilløypa parallelt med skiløypa er for avgrense verknaden på naturmangfald og landskap, samstundes vil ein samle område påverka av motorisert ferdsel. Langs med skiløypa opplever ein allereie i dag støy frå tråkkemaskin som køyrer skiløype.

Skiløyper er viktig som tilrettelegging for friluftsliv og det vil vere ein negativ verknad for dei som går skitur langs med løypa at den motoriserte ferdselen aukar. Ved å avgrense bruken av beltebilar for catskiing til bestemte tidsrom og talet turar per dag vurderer ein at ein kan halde verknaden på friluftsliv til eit moderat nivå. Då har dei som ynskjer å oppleve det stille friluftslivet høve til å gå tur på tidspunkt då det ikkje er motorisert ferdsel. DNT Valdres og FNF Oppland har sendt innspel til førehandsvarselet, dei er i utgangspunktet negative til å opne opp for motorisert ferdsel for catskiing, sjå vedlegg 4. Dei skriv at om ein likevel får gjennomslag for å etablere catskiing har dei innspel på kva vilkår ein bør setje. Dei føreslår mellom anna at ein bør «frede» tider då det elles er lite trafikk t.d. før kl. 11, slik at dei som set pris på stille og ro kan få høve til å gå tur i området i periodar utan motordur. Vidare føreslår dei å avgrense talet turar per dag/veke.

Figur 5 Oversikt over preparerte løyper i tilknytning til skiheis ved Raudalen [12]

Avbøtande tiltak:

På bakgrunn av vurderingane over blir det føreslege å setje følgjande vilkår i forskrift:

- Avgrense talet turar til tre turar per dag, med avgang frå toppen av skiheis til tre bestemte tidspunkt: kl. 10.00, kl. 11.00 og kl. 12.00.

Med slikt vilkår blir det vurdert at dei negative verknadane på friluftsliv blir halde på eit moderat nivå.

3.2.2 Naturmangfald

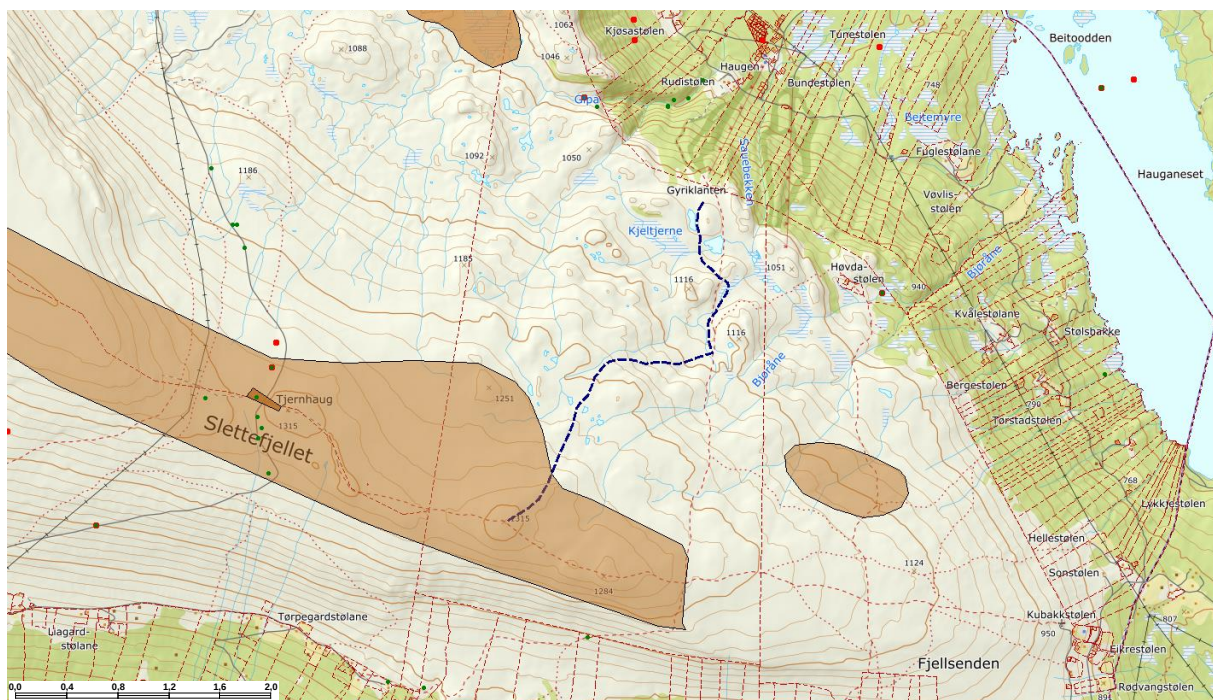
I kva grad vil beltebilløypene ha verknad på regional- og nasjonalt viktige naturtypar, vilt og inngrepsfrie områder? Vil løypene påverke viktige hekkeplassar, hi, spillplassar eller liknande? For å kunne ta omsyn til naturmangfald er det viktig med godt kunnskapsgrunnlag som grunnlag for dei utgreiingar og vurderingar som kommunen skal gjere og ta utgangspunkt i naturmangfaldlova sine miljørettslege prinsipp. Utgreiingane bør bli tilpassa

omfanget av løypene og områda dei går gjennom. Vinterstid er mange arter relativt sårbare grunna dårlig tilgang på mat og harde vêrforhold. I tillegg reproduserar mange artar i slutten av vintersesongen. Beltebilkøyring vil derfor kunne forstyrre dyrelivet meir i sårbare periodar. Det finnes relativt lite kunnskap om den konkrete effekten snøskuter-/beltebilkøyring har på artane si overleving og reproduksjon. Når ein skal vurdere snøskuter-/beltebiltrasear og reglar for køyring, må ein derfor ofte legge vekt på føre-var-prinsippet.[8]

Miljøverndepartementet gjev døme på kva tiltak ein kan gjere for å betre verknaden på ville dyr [8]:

1. Unngå snøskuter-/beltebilkøyrer i enkelte områder
2. Kanaliser snøskuter-/beltebilkøyrer slik at det forstyrrar minst mogleg
3. Avgrens tidsrom for snøskuter-/beltebilkøyrer
4. Påverk køyremønsteret
 - a. Låg fart
 - b. Jamn hastigheit
 - c. Unngå start/stopp langs løypa

I artsdatabanken [9] er det funne registrering av fuglearten boltit i traseen over Slettefjell sjå Figur 6. I områda rundt er det lokalisert fleire typar karplanter, gråtrost, sivspurv, lirype, insektet fjelljordfly og isforblomsterflue, vandrefalk, fjellvåk og blåstrupe som og kan tenkjast å vere i området der beltebilkøype er planlagt.

Figur 6 Observerte artar ved Slettefjell. Lysebrun farge er artar av stor forvaltningsinteresse, mørke brun er artar av særskilt stor forvaltningsinteresse. [9]

For å sikre tilstrekkeleg kunnskapsnivå er det i tillegg til tilgjengeleg informasjon i artsdatabanken teke kontakt med Thor Østbye. Østbye er naturfotograf og naturkjenner, han har gjort observasjonar i området over fleire år. Sjø referat frå møtet med Østbye i vedlegg 1. Av artane i området er det i hovudsak fjell- og lirype som vil bli påverka av ei beltebilkøype, sidan catskiing er ein vinteraktivitet. Ut i frå Østbye sine observasjonar har han sett at rype allereie startar å hevde sitt territorie i mars/april, den dannar par i starten av april og hekking i

slutten av mai litt avhengig av snøforhold. Det er lite forskning på kva verknadar det har på rypa å bli forstyrra tidleg på våren og ut ifrå det bør ein legg til grunn føre-var-prinsippet. Det er derimot gjort interessante funn i ryperegistrering på Dovre (vedlegg 1), der ein ser at rypa er relativt robust tidleg på våren. Ein har observert at dersom rypa blir forstyrra flyg den ofte vekk til område som det er lite ferdsel i, typisk bratte lier/fjellsider. Når forstyrninga er over kjem rypa tilbake til sitt territorie. Ein ser at rypa kan fly bort på dagtid og at den kjem tilbake på kvelds- og nattetid. Basert på Østbye sine eigne observasjonar og tilbakemelding frå forskerar føreslår han å avgrense periode for catskiing til 20. April.

Det er i kapittel 3.2.1 vist at beltebilløypa ligg delvis i eit friluftslivsområde som er verdsatt som svært viktig. Det er særskilt i feriar/helger at ferdselen i området kan vere stor. Ved å leggje beltebilløype parallelt med eksistareande skiløype, setje vilkår om talet turar per dag og køyrefart vurderer ein at den samla belastninga for rypebestanden ikkje blir vesentleg endra.

Beltebilløypene skal gå på snødekt mark, og vurdering av naturtypar er mindre aktuelt i denne samanheng.

Miljokommune.no gjev eksempel på tiltak ein kan gjere for å redusere dei negative verknadane på naturmangfald, mellom anna blir det nemnd at relativt låg fart og jamn hastigheit vil skremme dyr mindre. Det blir og poengtert at stopping og aktivitet rundt skuter kan vere like eller meir forstyrrande enn gjennomkøyring i eit område. [8]

Avbøtande tiltak:

På bakgrunn av vurderingane over blir det føreslege å setje følgjande vilkår i forskrift:

- Avgrense periode for catskiing, lovleg periode for catskiing fram til og med 20. april.
- Avgrense køyrefart til 20 km/t.
- Forbod mot at beltebil stopper langs beltebilløypa.
- Beltebil kan fråvike beltebilløypa med opp til 10 meter i sidebreidde.
- Beltebiltrasé kan berre leggst om med opp til 20 meter i sidebreidde på grunn av vanskelege snø og isforhold.

Med føreslegne vilkår blir det vurdert at dei negative verknadane på naturmangfald blir halde på eit moderat nivå.

3.2.3 Bustad- og hytteområde

Kommunen må ta hensyn til bolig og hytteområder – både ut fra hensyn sikkerhet, støy og forstyrrelser. [10]

Føreslege beltebilløype ligg på høgfjellet, den startar ved Gyriklanten (1057 moh) og går sørover Slettefjell til ein topp på 1315 moh. Beltebilløypa vil ikkje liggje i konflikt med bustad- og hytteområde.

Bustad- og hytteområder vil kunne merke auka skikøyring i nye områder. Catskiing-løypa, slik den er føreslege, vil opne opp for skikøyring sørover og ned mot Kjølrien. Skikøyrarane må fraktast tilbake til skiheisen og det vil følgeleg føre med seg biltrafikk. Med dei vilkår som er sett i kapittel 3.2.1 om talet turar per dag blir det vurdert at slik auka ferdsel vil vera avgrensa og vil i liten grad påverke bustad- og hytteområde.

3.2.4 Landskap

Snøskutertraseer blir synlige både gjennom merkingen, og ved sporene som oppstår ved kjøring. Kommunen bør derfor vurdere synligheten av snøskutertraseer, og forsøke å unngå å legge traseene på åskammer eller på annen måte unødig eksponert i landskapet. Slik lokalisering har også betydning for støyvirkningene av løypene. Det er viktig at dette hensynet avveies mot sikkerhetshensyn, da skredfaren ofte er større nede i forsenkninger i terrenget enn oppe på rygger. [10]

Området på Slettefjell er eit høgfjellsområde, 1000-1350 moh. Ei beltebilløype vil ligge eksponert i høgfjellsterrenget. Oppkøyrde, merka skiløyper, er i dag utbreidd i dette området. Ved å legge beltebilløype parallelt med eksisterande skiløype over Slettefjell vurderer ein at endringa på landskap vert i liten grad endra med tiltaket.

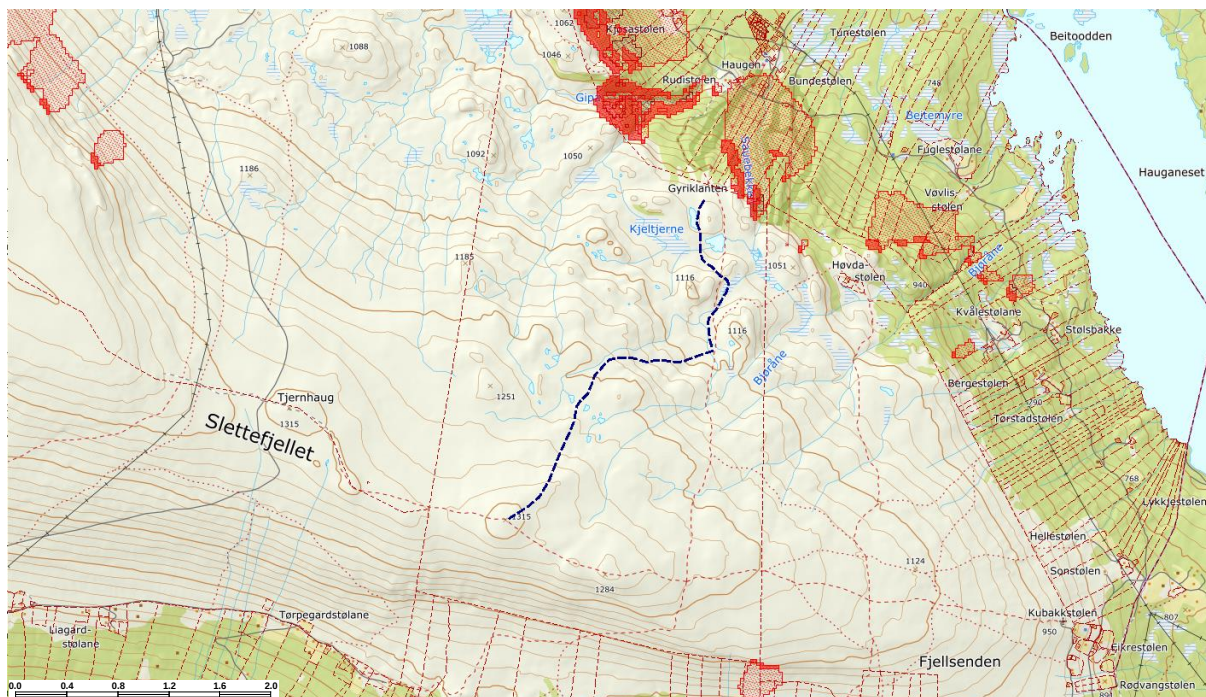
3.2.5 Kulturminner og kulturmiljø

Det er ikkje registrert kulturminne langs planlagt beltebilløype. [13] Når ein legg spor på snødekt mark er det vurdert at tiltaket ikkje utset eventuelle kulturminner for auka risiko.

3.2.6 Tryggleik for dei som køyrer og andre

Kommunene bør ikke legge løyper i skredutsatte områder eller bratt terreng. Omgrepet «bratt terreng» omtalar terreng brattare enn 30 grader. De fleste snøskred blir utløyst i områder som er brattare enn 30 grader. Snøskred kan derimot starte i moderat bratt terreng som er mellom 25-30 grader. Det kan særskilt skje under dårlige vêr- og stabilitetsforhold. Med «skredutsatte områder» meiner ein utløpsområder for skred. Det er områder som kan nås av snøskred som enten er utløyst fjernt, utløyst av andre eller naturleg utløyst. [10]

NVE sitt aktsemdsområde for snøskred, Figur 7, viser at beltebilløypa ligg utanfor aktsemdsområde for snøskred. Når det gjeld moglege nedkøyringstrasear er det fleire rasfarlege områder ved skiheisen i Raudalen, særleg ved elva Gipa. På sørsida ned til Kjølrien er det berre eit lite område aust mot Fjellsenden som er markert som rasfarleg i NVE si kartløyising. Selskapet som tilbyr catskiing må gjere fortløpande vurderingar om fare for snøskred og uvêr gjer det forsvarleg å gjennomføre tur, både med tanke på turen med beltebil over Slettefjell men og turen ned på ski. Gjennomføring av turar må skje med god tryggleiksmargin, då det kan vere stor variasjon på deltakerane sine erfaringar, kunnskap og fysiske form. Ein slik tur med catskiing er ikkje for nybyrjarar og det må gå klart fram i reklame om turen.

Figur 7 Slettefjell aktsemdsområde for snøskred. Utløpssone for snøskred er merka med raudprikk fyl og utløysingssone for snøskred er merka med raudt fyl. Beltebilløype markert med blå stipla linje. [14]

Avbøtande tiltak:

På bakgrunn av vurderingane over blir det føreslege å setje følgjande krav om skiftelege rutinar for:

- Oppmerking og vedlikehald av beltebilløypa.
- Å vurdere når det er forsvarleg å gjennomføre turar, både i beltebilløype og for dei som skal køyre ned.
- Korleis dei som skal køyre ned blir informert om
 - Farefulle område å ferdast i.
 - Lokale vær og føreforhold
 - Vanskegrad

Med føreslegne vilkår blir det vurdert at dei negative verknadane for tryggleiken for dei som køyrer og andre blir halde på eit moderat nivå.

4 Oppsummering av konsekvensutgreiing

Det er i konsekvensutgreiinga gjort greie for kva verknadar ei beltebilløype for catskiing vil ha i området ved Slettefjell. I delkapittel 3.1 blir det vurdert at beltebilløype ikkje vil ligge i område som:

- Er verneområder eller føreslåtte verneområder
- Er nasjonale villreinområder
- Er til vesentleg skade eller ulempe for reindrifta
- Krev terrenginngrep

Vidare blir det i delkapittel 3.2 vurdert om catskiing er til vesentleg ulempe for omsyn, jf. motorferdsellova §4a tredje ledd. Ein vurderer at verknadane på friluftsliv, naturmangfald og

tryggleiken for dei som køyrer blir halde på eit moderat nivå med dei vilkår som blir føreslege i utgreiinga. Dei negative verknadane på bustad- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø blir vurdert å vere på eit låg nivå. Summera ein opp får ein oversikta som vist i Tabell 1.

Tabell 1 Oversikt over verknadar ved å opne opp for catskiing på Raudalen.

	Nivå
Verneområde	Låg
Villreinområde	Låg
Område for reindrift	Låg
Krev terrenginngrep	Låg
Friluftsliv	Moderat
Naturmangfald	Moderat
Bustad- og hytteområde	Låg
Landskap	Låg
Kulturminner og kulturmiljø	Låg
Tryggleik for dei som køyrer og andre	Moderat

På bakgrunn av denne konsekvensutgreiinga er det utarbeida eit forslag på kommunal forskrift for prøveordninga med catskiing i Vang kommune. Med forslag til forskrift vurderer ein at det er tilrådeleg å opne opp for ei prøveperiode med catskiing i tilknyting til skiheis i Raudalen.

5 Konklusjon

I konsekvensutgreiinga er det gjort vurdering av kva verknadar catskiing vil ha på villrein, reindrift, terreng, friluftsliv, naturmangfald, bustad- og hytteområde, landskap, kulturminner, kulturmiljø og tryggleiken. Det har blitt avdekka negative verknadar som har blitt redusert ved å innføre vilkår i forslag til kommunal forskrift. Med forslag til forskrift vurderer ein at det er tilrådeleg å opne opp for ei prøveperiode med catskiing på Slettefjell.

6 Kjelder

1

<https://www.villrein.no/innledning-planer>

2

<http://www.miljokommune.no/Documents/Motorferdsel/Brev%20av%2020%20oktober%202017%20om%20planlegging%20av%20sn%c3%b8scooterl%c3%b8yper%20og%20hensynet%20til%20reindriften.pdf>

3

<https://www.fylkesmannen.no/globalassets/fm-trondelag/dokument-fmtl/landbruk-og-mat/reindrift/distriktsplaner/reindrifftsplan-fram-reinlag-da---2016-2021.pdf>

4 Reinbeiteområde

https://kilden.nibio.no/?X=6769778.00&Y=157679.38&zoom=4&lang=nb&topic=reindrift&bgLayer=graatone_cache&catalogNodes=172,173,169,170,171,707,662,663,671&layers=reindrift_reinbeiteomraade_ost_finnmark,reindrift_reinbeiteomraade_vest_finnmark,reindrift_reinbeiteomraade_troms,reindrift_reinbeiteomraade_nordland,reindrift_reinbeiteomraade_nord_trondelag,reindrift_reinbeiteomraade_sor_trondelag,reindrift_reinbeitedistrikt,reindrift_reinbeitedistriktgrenser,reindrift_distriknavn,reindrift_siidagrense,reindrift_konvensjon,reindrift_filefjell,reindrift_fram,reindrift_trekklei,vinterbeite_tidlig,vinterbeite_sen_intensiv&layers_opacity=0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,0.75

5 Støy

http://www.miljokommune.no/Documents/Motorferdsel/Veileder_st%c3%b8y_sn%c3%b8skuterl%c3%b8yper.pdf

6 Kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt rettleiingsnotat for konsekvensutgreiingar etter plan- og bygningsloven

https://www.regjeringen.no/contentassets/731d7396e7af4a66bc8d16f730d041c9/veiledningsnotat_ku_juli2017.pdf

7 Rettleiar for å kartlegge og verdsette friluftsområder

<http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Friluftsliv/Friluftslivsomrader/Kartlegge-og-verdsette-friluftslivsomrader-/>

8 Rettleiar naturmangfold og planlegging av snøskutertraseer

[http://www.miljokommune.no/Documents/Veiledning%20-%20Naturmangfold_tilbakemelding%20\(003\).pdf](http://www.miljokommune.no/Documents/Veiledning%20-%20Naturmangfold_tilbakemelding%20(003).pdf)

9 <https://artskart.artsdatabanken.no>

10 <http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Motorferdsel/Motorferdsel/Fastsette-snoskuterloyper/>

11 Kartlegging og verdsetting av friluftsområde

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/M98/M98.pdf>

12 <https://www.oystre-slidre.kommune.no/tjenester/naring-natur-og-miljo/skiloyper-og-turloyper/skiloyper-i-oystre-slidre/skiloypekart-17-18/>

13 www.asketadden.no

14 <https://atlas.nve.no>

Vedlegg

Referat møte med Thor Østbye

Kart over kartlagde og verdsette friluftslivsområder i Vang kommune

Rapport Vang kommune kartlagde og verdsette friluftslivsområde

Innspel frå førehandsvarsel

Merknadsrapport